
Вісник

Нехай не гасне світло науки!

ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ

1 '2014

Матеріали друкуються
мовами оригіналів –
українською та російською

Науково-виробничий
фаховий журнал
2014, № 1 (72)

ВІСНИК ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ

NEWS OF THE POLTAVA STATE AGRARIAN ACADEMY

Адреса редакції:
36003, м. Полтава,
вул. Г. Сковороди, 1/3,
Полтавська державна
аграрна академія,
редакційно-видавничий відділ,
тел. 05322-7-40-97
E-mail: visnyk@pdaa.edu.ua
<http://www.pdaa.edu.ua>

ЗАСНОВНИК –
Полтавська державна
аграрна академія.
Видається з грудня 1998 року.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 17244-6014 ПР від 21.10.2010 р.

© «Вісник Полтавської державної
аграрної академії», 2014

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО. РОСЛИННИЦТВО

<i>Мельник А. В., Собко М. Г., Дубовик О. О.</i> Продуктивність сортів пшениці озимої залежно від строків сівби в умовах північної частини Лівобережного Лісостепу України	6
<i>Вітанов О. Д., Солдатенко О. В., Урюпіна Л. М.</i> Енергетична ефективність вирощування огірка на насінневі цілі у східному Лісостепу України	10
<i>Герман М. М., Міщенко О. В.</i> Динаміка накопичення сухої речовини зерна пшениці м'якої озимої	14
<i>Рожков А. О.</i> Урожайність зерна тритикале ярого та біоенергетична ефективність його вирощування залежно від застосування різних способів сівби та норм висіву.....	17
<i>Іващенко О. Д., Момот Ю. В.</i> Ідентифікація наркотично діючих речовин у кострі конопляній	22
<i>Циліурік О. І., Шапка В. П.</i> Ефективність безполицевого обробітку ґрунту за вирощування ячменю ярого в північному Степу	25

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО. ТВАРИННИЦТВО

<i>Пелих В. Г., Чернишов І. В.</i> Вплив параметрів консолідації груп за живою масою та рівномірністю росту на динаміку росту молодняку свиней	30
<i>Катеринич О. О.</i> Аналіз параметрів формування живої маси в індиків різних генотипів	34
<i>Яремич Н. В.</i> Вплив віку самок норок різних генотипів скандинавської селекції на показники плодючості	38

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

<i>Лук'янова Г. О.</i> Особливості епізоотології аноплацефалідозів коней в умовах АР Крим	41
<i>Євстаф'єва В. О., Корчан Л. М., Мордовцева О. М., Корчан М. І.</i> Еймеріоз кіз в умовах особистих підсобних господарств міста Полтава	43
<i>Спіцина Т. Л., Ракітянський В. М., Сухін В. М.</i> Корекція фізіологічного статусу та відтворювальної функції свиноматок за впливу біологічно активної добавки	47
<i>Локес П. І., Кравченко С. О., Локес-Крупка Т. П., Грищук А. В.</i> Морфологія печінки та нирок за печінково-ниркового синдрому у собак і котів	50
<i>Коне М. С., Корчан Л. М., Петренко А. А., Опришко А. Л.</i> Епізоотологічні дані панлейкопенії котів та порівняльна оцінка ефективності схем лікування в ТОВ «Біоцентр», м. Полтава	55
<i>Локес П. І., Локес-Крупка Т. П.</i> Диференційна діагностика хвороб печінки у свійських собак і котів	58
<i>Горальська І. Ю.</i> Діагностика та лікування гепатопатії у собак за бабезіозу	62
<i>Щипакин М. В., Прусаков А. В., Вирунен С. В., Скуба В. В., Былинская Д. С.</i> Методика изготовления коррозийных препаратов с применением стоматологических пластмасс	65
<i>Костюк І. О.</i> Особливості використання сукцинату як енергетичного субстрату тканинного дихання за умов накопичення вітаміну Е в печінці курей	68

ЕКОНОМІКА

<i>Чеберяко О. В.</i> Вплив грошової реформи 1920-х років на бюджетні відносини в Українській СРР	75
<i>Самойлік М. С.</i> Економічна модель розвитку сфери поводження з твердими відходами регіону з урахуванням екологічних факторів	82
<i>Литвин О. Ю.</i> Описово-пропагандистський період у розвитку житлової кооперації	88

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

<i>Сененко Н. Б., Стороженко Д. О., Сененко А. І., Степаненков Г. В., Писаренко П. В.</i> Спосіб очистки питної води від нітрат-іонів	91
<i>Іванов О. М., Арендаренко В. М.</i> Розрахункова модель гідрообприскувальної установки тунельного типу.....	96
<i>Коцюба І. Г.</i> Математичне прогнозування обсягів утворення твердих побутових відходів у місті Житомирі	102
<i>Скакалина Е. В.</i> Структура логистической компоненти ERP-системы агрохолдинга	106
<i>Опара Н. М.</i> Інформаційні технології у процесі викладання та вивчення безпеки життєдіяльності у вищій школі	109

СТОРІНКА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

<i>Дмитренко І. С.</i> Структура мезофауни за різних типів ведення землеробства	112
<i>Авраменко Н. І.</i> Сезонна мінливість біогенних речовин у річці Ворскла	115
<i>Фесенко О. Г.</i> Характеристика нітратного забруднення поверхневих і підземних вод Полтавського регіону	121
<i>Щербань Т. В.</i> Репродуктивні якості свиноматок миргородської породи за схрещування з кнурами м'ясного напрямку продуктивності	125
<i>Ляшенко А. О.</i> Морфологічний аналіз сперми бугаїв довготривалого зберігання	130
<i>Юрченко І. І.</i> Вплив інтраваскулярного лазерного опромінення на показники крові у корів за лікування гнійно-запальних процесів дистального відділу кінцівок	134
<i>Мірзаєва М. С.</i> Розповсюдження стоматологічних патологій у собак в умовах ветеринарних клінік міста Полтава	138

ВТРАТИ НАУКИ

<i>Аранчій В. І., Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В.</i> Усе здолав той птах крилатий... (пам'яті доктора економічних наук, професора Анатолія Трохимовича Опрі)	142
Аннотации	144
Annotations	151

..

УДК 619:616-078:636.8
© 2014

*Коне М. С., кандидат ветеринарних наук,
Корчан Л. М., кандидат ветеринарних наук*
Полтавська державна аграрна академія

*Петренко А. А., лікар ветеринарної медицини,
Опришко А. Л., лікар ветеринарної медицини*
ТОВ «Біоцентр», м. Полтава

ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ДАНІ ПАНЛЕЙКОПЕНІЇ КОТІВ ТА ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СХЕМ ЛІКУВАННЯ В ТОВ «БІОЦЕНТР», м. ПОЛТАВА

Рецензент – кандидат ветеринарних наук І. І. Панікар

Вивчено вікову й породну чутливість, сезонність виникнення та динаміку прояву панлейкопенії у котів в умовах ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» м. Полтава. Запропоновано різні схеми лікування панлейкопенії котів. Розроблено нову схему лікування панлейкопенії у котів. Встановлено, що панлейкопенія частіше реєструється серед котів віком від двох місяців до одного року. Більш схильні до захворювання безпородні тварини. Хвороба має виражену сезонність, що проявляється частішими випадками виникнення панлейкопенії у весняно-літньо-осінній період. Запропонована нами схема забезпечує стовідсоткову терапевтичну ефективність.

Ключові слова: панлейкопенія, кішка, лікування, схема, ефективність.

Постановка проблеми. Панлейкопенія котів (чума котів, парвовірусна інфекція котятчих, інфекційний ларинготрахеїт, котяча лихоманка, інфекційний ентерит) – висококонтагіозна інфекційна хвороба домашніх котів, що клінічно проявляється лейкопенією, лихоманкою, блювотою, сильною діареєю й крайнім зневодненням організму [1, 4].

Панлейкопенія на сьогодні лишається одним із найпоширеніших інфекційних захворювань котів, що призводить до значних економічних і моральних втрат. Загальні економічні збитки від панлейкопенії складаються з затрат, пов'язаних із загибеллю тварин та на проведення профілактичних, протиепізоотичних і лікувальних заходів [2, 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Аналізуючи дані журналів реєстрації хворих тварин ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» за 2010–2012 роки, можна зробити висновок, що місто Полтава є неблагополучним стосовно пан-

лейкопенії котів. Провідні лікарі ветеринарних клінік міста стверджують, що за останні роки почастишали випадки захворюваності кішок інфекційними хворобами, у тому числі й панлейкопенією. У зв'язку з цим виникає потреба в розробці нових ефективних схем лікування даної хвороби.

Діагностика захворювання складна й проводиться комплексно на підставі епізоотологічних даних, клінічних ознак та результатів лабораторних досліджень [3, 6, 7].

Мета роботи – вивчити епізоотологічні дані панлейкопенії котів в умовах м. Полтава.

Завдання – провести порівняльну оцінку схем лікування та розробити найбільш ефективну схему терапії тварин.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводилися в період 2010–2012 років на базі ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» м. Полтава.

Для вивчення порівняльної ефективності різних схем лікування панлейкопенії у котів в умовах зазначених ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» нами було відібрано три різні вікові групи тварин (по сім котів у кожній), хворих на гостру форму панлейкопенії. Тварин відбирали за принципом аналогів.

У процесі вивчення панлейкопенії кішок використовували епізоотологічний, клінічний методи дослідження, а також статистичний метод обробки отриманих результатів.

Результати досліджень. Для оцінки епізоотологічної ситуації щодо панлейкопенії в м. Полтава ми аналізували дані ветеринарної звітності щодо захворюваності котів у ветеринарних клініках ТОВ «Біоцентр». Результати аналізу породної сприйнятливості котів до панлейкопенії представлені в таблиці 1.

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Породна сприйнятливість кішок до панлейкопенії у ветеринарних клініках ТОВ «Біоцентр» за 2010–2012 роки

Порода	Захворіло панлейкопенією	
	тварин	%
Персидська	8	15,1
Бірманська	4	7,5
Європейська короткошерстна	6	11,3
Сіамська (малайська)	2	3,8
Болінезійська	3	5,7
Британська короткошерстна	5	9,4
Безпородні	25	47,2
Усього	53	100,0

Із отриманих даних встановлено, що частіше панлейкопенія котів у м. Полтава реєструється серед безпородних тварин (47,2 % від загальної кількості хворих).

Дані про вікову динаміку панлейкопенії у котів в умовах ветеринарних клінік м. Полтава наведені в таблиці 2.

Як свідчать дані, представлені в таблиці 2, найчастіше панлейкопенія реєструється серед котів у віці від шести місяців до одного року (45,3 %), а також із двох до шести місяців (39,6 %).

Крім того необхідно звернути увагу на те, що кошенята до двох місяців не хворіють: це, на нашу думку, пов'язано з високим рівнем колострального імунітету, який формується за рахунок молозива матері.

2. Вікова сприйнятливість котів до панлейкопенії за 2010–2012 роки

Вік хворих кішок	Кількість хворих тварин	
	абсолютне число	%
До 2 місяців	–	–
Від 2 до 6 місяців	21	39,6
Від 6 місяців до 1 року	24	45,3
1–2 роки	5	9,4
2–5 років	3	5,7
Старше 5 років	–	–
Усього	53	100,0

Примітка: – захворювання не реєстрували

Результати вивчення сезонності панлейкопенії в котів представлені в таблиці 3.

Аналізуючи отримані дані, ми встановили, що для панлейкопенії котів характерна сезонність перебігу. Частіше дане захворювання реєструється у весняно-літньо-осінній період, але пік припадає на літо.

Із метою визначення ефективності різних схем терапії гострої форми панлейкопенії котів трьох сформованих груп лікували різними комплексами препаратів. Результати дослідження різних схем лікування котів у клініках ТОВ «Біоцентр» наведено в таблиці 4.

Як свідчать дані таблиці 4, найбільшу ефективність лікувальних заходів отримали за використання схеми, що включала: 5 % «Енрофлор», «Циклоферон», «Гамавіт», «Катозал» і «РБС-Кінг». Терапевтична ефективність становить 100 %.

3. Сезонність прояву панлейкопенії у кішок

Місяць	Захворіло	
	тварин	%
січень	–	–
лютий	–	–
березень	3	5,7
квітень	3	5,7
травень	4	7,5
червень	11	20,7
липень	8	15,1
серпень	9	17,0
вересень	7	13,2
жовтень	6	11,3
листопад	2	3,8
грудень	–	–
Усього	53	100,0

Примітка: – захворювання не реєстрували

4. Терапевтична ефективність різних схем лікування панлейкопенії котів (n = 7)

Група тварин	Схема лікування	Одужало		Загинуло	
		тварин	%	тварин	%
1	5 % «Енрофлос» + «Гамавіт» + «Катозал» + «Циклоферон» + «РБС-Кінг»	7	100	–	–
2	5 % «Енрофлос» + «Гамавіт» + «Катозал» + «РБС-Кінг»	5	71,4	2	28,6
3	5 % «Енрофлос» + «Гамавіт» + «Катозал»	3	42,9	4	57,1

Висновки:

1. На панлейкопенію хворіють коти різних порід, однак у більшості випадків дана патологія спостерігається серед безпорідних тварин (47,2 %).
2. Ензоотія панлейкопенії має виражену сезонність (частіше – у весняно-літньо-осінній період).
3. Панлейкопенія реєструється в котів різного

віку, але більш схильні до зараження тварини віком від двох місяців до одного року.

4. Розроблена нами схема лікування, що включає 5%-й «Енрофлос», «Циклоферон», «Гамавіт», «Катозал» і «РБС-Кінг» у дозах (відповідно до ваги тварини) має найвищу ефективність (100 %).

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Авдиенко В. А. Диагностика и терапия панлейкопении кошек / В. А. Авдиенко, К. В. Корнеева, А. Н. Авдиенко // Современ. аспекты диагностики, профилактики и лечения инфекц. инваз. болезней животных. – М., 1998. – С. 67–72.
2. Авдиенко В. А. Панлейкопения кошек / В. А. Авдиенко // Московская государственная академия вет. медицины и биотехнологии им. К. И. Скрябина. – М., 1999. – 32 с.
3. Бірюкова Т. А. Культуральні властивості вірусу панлейкопенії кішок / Т. А. Бірюкова, В. М. Колишкін, В. І. Усалов [та ін.] // Ветеринарія, 2000. – №10. – С. 22–25.
4. Вспышка панлейкопении кошек в г. Снежинске Челябинской области / Т. Н. Давыдова, Л. В. Галатова, Л. В. Кучеренко // Актуальные

проблемы вет. медицины. – Троицк, 2002. – С. 46–48.

5. Родина В. П., Борисова И. Н. Опыт лечения панлейкопении кошек / В. П. Родина, И. Н. Борисова // Актуальные проблемы биологии и вет. медицины мелких домашних животных. – Урал, 2005. – С. 192.

6. Сулимов А. А. Вирусные болезни кошек / А. А. Сулимов. – Москва : Колос, 2004. – 86 с.

7. Щербина Е. В. Применение препаратов гамавит, фоспренил, максидин в схемах лечения заболеваний мелких домашних животных различной этиологии / Е. В. Щербина // Матеріали 7-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми ветеринарного обслуговування дрібних домашніх тварин». – Київ, 2002. – С. 83–85.